



Σιούφας και Συνεργάτες  
Δικηγορική Εταιρεία

## Ν. 5090/2024: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Με τον **ν. 5090/2024**<sup>1</sup>, επήλθαν σημαντικές τροποποιήσεις – μεταξύ άλλων - και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (εφεξής «ΚΠΔ»). Οι κυριότερες τροποποιήσεις, είναι οι εξής:

- ✓ Προβλέπεται ο **υποχρεωτικός διορισμός συνηγόρου** στα **πλημμελήματα** αρμοδιότητας του τριμελούς πλημμελειοδικείου – Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ **Καταργήθηκε το πενταμελές εφετείο**. Επιπρόσθετα, το **τριμελές εφετείο**, πλέον διακρίνεται **ιεραρχικά σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο** ως εξής: α) τριμελές εφετείο που δικάζει εφέσεις κατά αποφάσεων τριμελούς εφετείο, β) τριμελές εφετείο που δικάζει κακουργήματα σε πρώτο βαθμό και εφέσεις κατά αποφάσεων μονομελούς εφετείου επί κακουργημάτων και γ) τριμελές εφετείο που δικάζει εφέσεις κατά πλημμελημάτων – Ισχύς από 01.05.2024.

<sup>1</sup> Ν. 5090/2024 (ΦΕΚ Α'30/23.02.2024) με τίτλο «Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και το Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης – Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας».





- ✓ Για το παραδεκτό της αίτησης εξαίρεσης μέλους του Δικαστηρίου, προβλέπεται πλέον η υποχρεωτική συνυποβολή παραβόλου ποσού εκατό (100) ευρώ, το οποίο θα επιστρέφεται αν γίνει η αίτηση ολικά ή μερικά δεκτή- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Για την άσκηση της ποινικής δίωξης, απαιτείται η προηγούμενη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή αυτεπάγγελτης προανάκρισης, για τα κακουργήματα ή τα πλημμελήματα για τα οποία απειλείται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή τα οποία υπάγονται στην αρμοδιότητα του τριμελούς πλημμελειοδικείου, καθώς και στα πλημμελήματα αρμοδιότητας μονομελούς εφετείου (δικαστών, δικηγόρων)<sup>2</sup>- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Στα κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, ο εγκαλών – κατά την υποβολή της έγκλησης – καταθέτει παράβολο ποσού εκατό (100) ευρώ υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων. **Δεν απαιτείται** η κατάθεση παραβόλου για τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, τα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας, τα εγκλήματα ρατσιστικών διακρίσεων και παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης. Σε περίπτωση **μη κατάθεσης του παραβόλου**, η **έγκληση απορρίπτεται ως απαράδεκτη** και **δεν είναι δυνατή** η άσκηση προσφυγής κατά της απορριπτικής διάταξης του εισαγγελέα πλημμελειοδικών - Ισχύς από 23.02.2024.
- ✓ Υφίσταται η δυνατότητα αναβολής της ποινικής δίκης έως το τέλος της πολιτικής ή διοικητικής δίκης, στην οποία εκκρεμεί ζήτημα που ανήκει στην αρμοδιότητα των πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων και που έχει σχέση με την ποινική δίκη – Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Εισήχθη η διαδικασία της εικονοτηλεδιάσκεψης, ήτοι της εξέτασης μαρτύρων, πραγματογνωμόνων, τεχνικών συμβούλων, διερμηνέων, παριστάμενων προς υποστήριξη της κατηγορίας και παροχής εξηγήσεων του υπόπτου, με **τεχνολογικά μέσα**. Η δυνατότητα αυτή (αυτεπάγγελτα ή κατόπιν αίτησης του υπό εξέταση προσώπου), προβλέπεται **και για την απολογία του κατηγορουμένου** υπό την προϋπόθεση ότι αφενός δεν αντιλέγει ο ίδιος ή ο δικηγόρος του και αφετέρου ότι υπάρχει σοβαρό κώλυμα εμφάνισης ή κίνδυνος από την αναβολή ή για την ασφαλή διεξαγωγή της δίκης. Η εξέταση αυτή, γίνεται με την παρουσία ανακριτικού ή δικαστικού γραμματέα, σε

<sup>2</sup> Η εκδίκαση των πλημμελημάτων που διαπράττουν δικαστές και δικηγόροι, υπαγόταν στην αρμοδιότητα των τριμελών εφετείων.



- ειδικά διαμορφωμένο κατάστημα του τόπου κατοικίας του υπό εξέταση προσώπου, το οποίο διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικές προδιαγραφές- Ισχύς από 01.07.2024.
- ✓ Δίδεται παραγγελία για τη διενέργεια **προανάκρισης και** στην περίπτωση κατά την οποία, στη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης ή της αυτεπάγγελτης προανάκρισης για πλημμέλημα, **έχει υποβληθεί από τον ύποπτο αυτοτελώς, αίτημα ποινικής διαπραγμάτευσης** προκειμένου αυτή να διενεργηθεί και χωρίς να ισχύει η υποχρέωση απολογίας για την περάτωσή της – Ισχύς από 01.05.2024.
  - ✓ Στους περιοριστικούς όρους, προστέθηκε η **ηλεκτρονική επιτήρηση του κατηγορουμένου**, με τη χρήση τεχνολογίας εντοπισμού θέσης και κίνησης είτε σε συνδυασμό με άλλους περιοριστικούς όρους ή μεμονωμένα- Ισχύς από 01.07.2024.
  - ✓ Τροποποιήθηκε το καθεστώς της **ποινικής διαπραγμάτευσης**: Είναι δυνατή η υποβολή έγγραφου αυτοτελούς αιτήματος από τον κατηγορούμενο (ή μέσω του συνηγόρου του), μέχρι και την παρέλευση δέκα (10) ημερών από την επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος ή της κλήσης στο ακροατήριο, να εκκινήσει η διαδικασία της ποινικής διαπραγμάτευσης, με αντικείμενο **μόνο την επιβλητέα κύρια ή παρεπόμενη ποινή**. Ταυτόχρονα, ο εισαγγελέας, έχει τη δυνατότητα μαζί με τις ως άνω επιδόσεις, να καλέσει τον κατηγορούμενο προκειμένου να επιχειρηθεί η διαπραγμάτευση- Ισχύς από 01.05.2024.
  - ✓ Το μικρό ορκωτό δικαστήριο, αποφασίζει για την κατηγορία, **την κύρια ποινή και τις περιστάσεις από τις οποίες εξαρτώνται το είδος και το μέτρο της, καθώς και για λόγους αύξησης ή μείωσης αυτής**. Κάθε άλλο ζήτημα, ανήκει στην αρμοδιότητα των τακτικών δικαστών που αποφασίζουν χωρίς τη σύμπραξη των ενόρκων – Ισχύς από 01.05.2024.

**Μαρία Αικατερίνη Δ. Παπαδοπούλου**  
Δικηγόρος

**Δ.Μ.Σ Ιστορίας και Θεωρίας Δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ**  
**Δ.Μ.Σ Αστικού δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ**  
**Δ.Μ.Σ Εμπορικού Δικαίου, Νομική Σχολή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης**

